

13 May 2011 Friday 11:15-12:45

Chairmen: Şar S., Yaşar A.

BESİM ÖMER AKALIN VE ÜZÜM İLE TEDAVİ BAHSİ

Hülya Öztürk¹

¹Research Assistant, Osmangazi University Medical Faculty, Dept. of Medical History and Ethics, hulyaozturk-53@hotmail.com

İstanbul'da, 1 Temmuz 1862'de doğan Besim Ömer Paşa (Akalin), Meclis-i Mebusan Sinop vekillerinden Nardalı Ömer Şevki Paşa'nın oğludur. Yüksek öğrenimini Mekteb-i Tıbbiye-i Adliye-i Şâhâne'de askerî öğrenci olarak tamamlamıştır. Gerek kitapları ve gerek verdiği eğitim ile modern tıbbı katkısı tartışılmazdır. Ülkemizde ebeliği kurumsallaşmasında da büyük rol oynamıştır. 400'den fazla makale, 70'ten fazla kitap yazmış çeşitli gazete ve dergilerde sürekli yazıları çıkmıştır.

Tıp Fakültesinde verdiği dersler ile binlerce doktorun yetişmesinde payı bulunmaktadır. Toplum sağlığı ve koruyucu hekimlik kavramlarına önem veren ilk bilim adamlarımızdandır. Bu doğrultuda yani hastalığın ortaya çıkmasını ya da ağırlaşmasını önleyici yöntemlerle ilgili araştırmaları ve yayınları bulunmaktadır. Bu çalışmada Besim Ömer Paşa ve onun koruyucu hekimlikte ya da hayatı muhafazada gıdanın ehemmiyeti üzerine yazmış olduğu ve üzümle tedavinin muhtelif hastalıklarda faydalarını anlattığı "Üzüm ve Üzüm ile Tedavi" eseri incelenecektir.

Eser 78 sayfadan oluşmaktadır. 1933 yılında İstanbul Ahmet İhsan Matbaasında dördüncü baskısı yapılmıştır. Kitapta üzümün tarihsel gelişimi anlatıldıktan sonra çeşitleri üstünde durulmuştur. Üzümle beslenmenin nasıl olacağı ve bu gıdadan yapılan yiyecek içecekler, bu yiyecek ve içeceklerin hangi koşullarda ve hangi hastalıklarda nasıl tüketilmesi gerekliliği anlatılmıştır.

İnsandan bile yaşlı olan üzüm ve üzümle tedavi bahsi antik uygarlıklarda da yerini almıştır. Pek çok eski uygarlıklarda hastalıklar için hazırlanan kürlerinde üzümü görmemiz mümkündür. Ehli kitap dinlerde de yoğun bir şekilde kullanılan ve yenmesi peygamberlerince önerilen bir gıda olmuştur. Tarihten bu yana pek çok tedavide kullanılan yararlı bir gıdanın tanıtıldığı Dr. Besim Ömer Akalin tarafından kaleme alınan kitap günümüz için de önemli bilgiler ihtiva etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Besim Ömer Akalin; Üzüm; Tedavi

BESİM ÖMER AKALIN AND HIS TREATMENT BY GRAPE

Besim Ömer Pasha (Akalin), born in Istanbul on July 1, 1862, is the son of Nardalı Ömer Şevki Pasha, Sinop parliamentarian in Meclis-i Mebusan (the Ottoman Parliament). He studied as a military student at Mekteb-i Tıbbiye-i Adliye-i Şâhâne (the Imperial Medical School). He made great contributions to modern medicine through his works and education. He played a significant role in the institutionalization of midwifery in our country. Besim Ömer wrote over 400 articles and over 70 books, and periodically wrote for various newspapers and journals.

He contributed to the training of thousands of physicians owing to his courses in the Faculty of Medicine. Besim Ömer is one of the first scientists who drew attention to public health and preventive medicine. He has research on methods to prevent the onset or aggravation of diseases. This study focuses on his work “Üzüm ve Üzüm ile Tedavi (Grape and Treatment by Grape)”, which is about preventive medicine and the importance of nutrition for life protection in general as well as the use of grape in treatment of various diseases.

The work consists of 78 pages. The fourth edition was printed at Istanbul Ahmet Ihsan Printing House in 1933. The book provides a historical overview of grape and mentions the types of grapes. Then it goes on with how to consume grape, the food and drinks made of this fruit, how to preserve these food and drinks, and how to consume them for medical treatment purposes.

Treatment by grape, as old as the humanity, is mentioned even in resources from ancient ages. Grape has been an ingredient of remedies prepared to cure illnesses in many ancient civilizations. Grape has also been a fruit mentioned commonly in religious practices, and prophets had advised to consume this fruit. As grape has been used historically for medical purposes, Dr. Besim Ömer Akalin’s book involves important information for today’s medical practices as well.

Keywords: Besim Ömer Akalin; Grape; Therapy